

**ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ ТА
СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ СЕРЕД СТУДЕНТІВ ТА
СПІВРОБІТНИКІВ, НІЖИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ МИКОЛИ ГОГОЛЯ (на 2019-2023 н.р.)**

Передмова

Фізична культура є невід'ємною та важливою частиною загальної культури особистості, що забезпечує фундамент його фізичного та духовного добробуту й успіхи на життєвому шляху. У виробничій діяльності фізична культура є якісною, динамічною характеристикою рівня **розвитку** і реалізації можливостей людини, що забезпечує біологічний потенціал його життєдіяльності, необхідний для гармонійного **розвитку**, соціальної активності, творчої праці. Усе це обумовлює соціальне замовлення на оволодіння особистою фізичною культурою на всіх етапах формування фахівця. Особливе значення має оволодіння фізичною культурою у вищих закладах освіти, де закладаються основи професійної підготовки.

Функції фізичної культури, що розвивають і формують особистість, найбільш повно реалізуються через систему фізичного виховання.

Фізичне виховання – це педагогічний процес, спрямований на фізичне і функціональне удосконалення організму, навчання основним життєво важливим руховим навичкам і вмінням для успішної наступної професійної діяльності людини.

Кафедра фізичного виховання і валеології має на меті забезпечити виховання у студентів вищих навчальних закладів потреби самостійно оволодівати знаннями, уміннями й навичками управління фізичним розвитком людини засобами фізичного виховання та навчання, застосовувати набуті цінності в життєдіяльності майбутніх фахівців.

Програма ґрунтуються на концептуальних засадах України «Про фізичну культуру і спорт», «Про освіту», Цільової комплексної програми «Фізична культура – здоров'я нації», Положенні про державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України, Державних вимог до навчальних програм з фізичного виховання, Державних стандартів вищої освіти та інших документах, що видані Міністерством освіти і науки України.

1. Загальні положення

1.1. Метою фізичного виховання у вищому закладі освіти є послідовне формування фізичної культури особистості фахівця відповідного рівня освіти.

Університет, у фізичному вихованні та масовому спорту, має наступні завдання:

- формування у студентів та співробітників основ теоретичних знань, практичних і методичних здібностей (умінь і навичок) з фізичного виховання і спортивного удосконалення, фізичної реабілітації, масового спорту як компонентів їх повноцінної, гармонійної та безпечної життєдіяльності;
- накопичення студентською молоддю та співробітниками досвіду в застосуванні здобутих цінностей впродовж життя в особистій, навчальній, професійній діяльності, побуті та у сім'ї;
- забезпечення студентів і співробітників належного рівня розвитку показників їх функціональних та морфологічних можливостей організму, фізичних якостей, рухових здібностей, працездатності;
- сприяння розвитку професійних, світоглядних та громадянських якостей особистості;
- підготовка та участь студентів та співробітників у різноманітних спортивно-масових заходах;
- сприяння військово-патріотичному вихованню.

1.2. Виховний процес з фізичного виховання та масовий спорт у сфері вищої освіти повинен ґрунтуватися на таких основних принципах :

- пріоритетності освітньої спрямованості процесу фізичного виховання та функціонального фактора в оцінюванні фізичного розвитку та фізичної підготовленості студентів і співробітників;
- багатоукладності, що передбачає створення в університеті умов для широкого вибору засобів фізичного виховання для занять фізичним вихованням та участі в спортивних заходах, які відповідали б їх запитам, інтересам, стану здоров'я, фізичній і технічній підготовленості, спортивній кваліфікації;
- індивідуалізації та диференціації заняття з фізичного виховання;

2. Нормативно-правова база організації занять з фізичного виховання та масового спорту в університеті

2.1. Організація занять з фізичного виховання та масового спорту в університеті базується на Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фізичну культуру і спорт», Національній доктрині розвитку освіти, Положенні про державний вищий навчальний заклад, Положенні про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, інших актах України з питань освіти та фізичного виховання.

2.2. Організація занять з фізичного виховання здійснюється на підставі вимог державного стандарту, галузевих стандартів та стандартів вищої освіти, затверджених встановленому законодавством порядку.

2.3. Організація масового спорту здійснюється на підставі календарного плану спортивних заходів, положення про змагання (універсіаду, спартакіаду тощо) та відповідних правил, які встановлюються їх організаторами та затверджуються в установленому порядку.

3. Організація занять з фізичного виховання та масового спорту кафедрою фізичного виховання і валеології

3.1. Загальну організацію занять з фізичного виховання та масового спорту у вищому навчальному закладі здійснює його керівник. Безпосередню організацію занять з фізичного виховання та його спеціалізованих напрямів в університеті здійснює кафедра фізичного виховання і валеології.

3.2 До змісту діяльності кафедри входять:

- організація та проведення занять і заходів з фізичного виховання;
- контроль показників фізичного розвитку та фізичної підготовленості студентів і співробітників;
- оцінювання якості досягнутого рівня сформованості знань, умінь і навичок з фізичного виховання.

3.3 До змісту методичної діяльності кафедри входять:

- розробка навчальних та робочих програм з фізичного виховання за навчальними планами факультетів, відповідно до напрямів і спеціалізацій **навчання студентів у вищому навчальному закладі**;
- складання індивідуальних планів роботи викладачів, планів-конспектів занять, положень про навчальні спортивні заходи, ведення журналів обліку з фізичного виховання студентів факультетів за курсами й групами, журналів обліку роботи навчальної групи, спортивної секції, документів звітності;
- підготовка та видання методичної літератури та рекламної продукції з організації фізичної культури у вищому навчальному закладі.
- організація роботи методичних семінарів кафедри.

3.4. До змісту науково-методичної діяльності кафедри входять:

- розробка посібників, наочних матеріалів, методичних рекомендацій та вказівок з фізичного виховання, фізичної реабілітації, спортивного виховання, масового спорту студентів та співробітників тощо;
- організація роботи наукових семінарів кафедри.

3.5. До змісту науково-дослідної роботи кафедри входять:

- проведення наукових досліджень, спрямованих на вдосконалення фізичного виховання студентів за тематичним планом науково-дослідних робіт кафедри та за індивідуальними планами науково-дослідних робіт викладачів;

– організація та функціонування наукової лабораторії.

3.6. До змісту спортивної діяльності кафедри входить організація:

- функціонування у вищому навчальному закладі спортивного клубу та самодіяльного спортивного активу на факультетах, курсах, групах;
- навчання спортивного активу;
- участі студентів та співробітників у **самодіяльних** спортивних заходах вищого навчального закладу, **міста, області, республіки**;

Підготовка та участь спортсменів (збірних команд) вищого навчального закладу в різноманітних спортивних заходах.

3.7. Відповідно до завдань фізичного виховання у вищих навчальних закладах, обсягу та специфіки навчання, кафедра може передбачати [у своїй роботі](#) [студентів](#) організацію наступних секцій: фізичного виховання, фізичної реабілітації, спортивної майстерності, які об'єднують відповідні спеціалізації з видів рухової активності.

4. Заходи з організації фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи університету

4.1. Проведення моніторингу організації занять з фізичного виховання за уподобаннями студентів та співробітників за їх здібностями (щорічно).

4.2. Організація проведення занять з фізичного виховання в спортивних секціях за інтересами студентів.

4.3. Проведення спартакіади першокурсників (вересень-жовтень щорічно).

4.4. Проведення міжфакультетської спартакіади (щорічно).

4.5. Проведення спартакіади гуртожитків (разом з студентським профкомом) (щорічно).

4.6. Проведення дружніх спортивних змагань між співробітниками і студентами (щорічно).

4.7. Проведення разом з студентським профкомом спортивного свята у формі «Веселих стартів» та «Спортивного вечора» по завершенню спартакіади (щорічно).

4.8. Організація спортивних свят на факультетах (щорічно).

4.9. Організація спортивно-оздоровчої зміни під час зимових та літніх канікул на навчально-дослідній базі «Лісове озеро».

5.0. Залучення професійних спортсменів до вступу в університет.

5.1. Створення професійної збірної команди університету з футболу (чол.)

5.2. Участь збірних команд університету у міських, обласних та республіканських змаганнях.

5. Шляхи направленого формування мотиваційного ставлення студентів та співробітників до фізичного виховання повинні включати :

– постійне удосконалення педагогічної майстерності викладачів кафедри фізичного виховання і валеології;

– [контроль відвідування занять з фізичного виховання завідувачем кафедри фізичного виховання і валеології та деканами університету](#).

- формування активного інтересу до спорту через участь студентів та співробітників у спортивних іграх, спортивних змаганнях, секційних заняттях за видами спорту.

- залучення студентів та співробітників до активних занять спортом через просвітницько-агітаційну роботу. Орієнтація на підвищення фізичної

активності у вільний від занять час є дієвим засобом створення стійкого інтересу до фізичної культури і стану власного здоров'я.

Для більш детального вивчення ставлення студентів та співробітників до занять фізичною культурою і спортом періодично проводити соціологічні дослідження.

Однією із основних умов залучення молоді до активних занять фізичною культурою і спортом є наявність відповідної матеріально-технічної бази університету для занять із фізичного виховання і спорту.

Для цього необхідно :

- провести поточний ремонт у спортивних залах: (ауд. №118 Гоголівський корпус, тренажерний зал, спортивний зал нового корпусу);
- відновити покриття сидінь спортивних тренажерів (ауд. №118 Гоголівський корпус);
- придбати необхідний спортивний інвентар для спортивних кімнат гуртожитків;
- доукомплектувати тренажерний зал університету (ауд. 118);
- доукомплектувати тренажерний майданчик біля гуртожитку №3;
- придбати електричне табло в спортивний зал нового корпусу.

Для забезпечення занять з фізичної культури та спорту в зимовий період необхідно відновити лижну базу університету, придбавши для цього 25 пар лиж у комплекті.

Для забезпечення організації та проведення спортивно-масових та фізкультурно-оздоровчих заходів, які плануються в університеті, необхідно мати спортивний інвентар та обладнання згідно таблиці, що додається.

Додаток

Таблиця. Спортивно-масові та фізкультурно-оздоровчі заходи, які проводяться та плануються в університеті, та інвентар, що використовується

№	Захід	Наявна матеріальна база і нагорождення	Необхідно придбати
I.	Спартакіада першокурсника 1.Л/атлетичний крос 2.Баскетбол 3. Волейбол 4. Шахи 5. Шашки	1.Огорожувальна стрічка,номери, нагорожувальні грамоти. 2. М'ячі, музич. Центр, грамоти. 3. Теж саме, що і «баскетбол» 4.Шахи – 10 дош., 3 шахових годинників, грамоти. 5.Шашки -10 комплектів, грамоти.	1. Секундоміри, нагорожувальна атрибутика 2. Механічне (електронне) табло, нагорожувальна атрибутика. 3. нагорожувальна атрибутика. 4. шахових годинників,нагородж. атрибутика. 5.Нагородж. атрибутика.
II.	Міжфакультетська спартакіада 1. Баскетбол 2. Волейбол 3. Міні-футбол 4. Наст/теніс 5. Шахи	1.М'ячі, номери, секундомір, грамоти. 2.М'ячі, номери, секундомір, грамоти. 3.М'ячі, номери, секундомір, грамоти. 4.Столи н/т, ракетки, м'ячики, грамоти. 5.Комплекти шахів,	1.Нагородж. атрибутика. 2.Нагородж. атрибутика. 3.Нагородж. атрибутика,огорожувальні сітки. 4.Мячики, нагородж. атрибутика. 5. Нагородж. атрибутика.

	<p>6. Шашки</p> <p>7. Л/атлетичний крос</p> <p>8. Л/атлетика</p> <p>9. Лижні гонки (плануються, за наявності інвентаря)</p> <p>10. Змагання з туризму (плануються)</p> <p>11. Змагання з армреслінгу</p> <p>12. Веселі старти</p> <p>Іст.-юрид. ф-т</p> <p>1. Міні-футбол</p> <p>2. «Ну-мо хлопці!»</p> <p>Ф-т псих. та соц.. роботи</p> <p>1. «Ну-мо хлопці!»</p> <p>2. Міні-футбол</p> <p>Природн-географ. ф-т</p> <p>1. Міні-футбол</p> <p>2. Баскетбол</p> <p>Філологічний ф-т</p>	<p>грамоти.</p> <p>6. Комплекти шашок, грамоти.</p> <p>7. Теж саме, що і (1), грамоти.</p> <p>8. Секундоміри, номери, грамоти.</p> <p>10. Погодити з кафедрою географії</p> <p>11. Стіл армреслінгу, грамоти.</p> <p>12. Перекладина, стіл армреслінгу, канат перетягування.</p> <p>1. М'ячі, грамоти.</p> <p>2. Перекладина, стіл армреслінга, канат перетягування.</p> <p>1. Перекладина, стіл армреслінга, канат перетягування.</p> <p>2. М'ячі, грамоти.</p> <p>1. М'ячі, грамоти.</p> <p>2. М'ячі, грамоти.</p>	<p>6. Нагородж. атрибутика.</p> <p>7. Нагородж. атрибутика.</p> <p>8. Нагородж. атрибутика.</p> <p>9. Лижі -50 пар(комплект), лижне взуття – 50 пар.</p> <p>10. --/-</p> <p>11. Нагородж. атрибутика.</p> <p>12. Нагородж. атрибутика, футбол, дартс, гімнастичне колесо.</p> <p>1. Теж саме, що і ІІ(3), нагородж. атрибутика.</p> <p>2. Нагородж. атрибутика.</p> <p>1. Нагороджув. атрибутика.</p> <p>2. Нагороджув. атрибутика.</p> <p>1. Теж саме, що і ІІ (3), нагороджув. атрибутика.</p> <p>2. Нагородж. атрибутика.</p>
--	--	--	--

	<p>1.Міні-футбол 2. Волейбол</p> <p>Фізико-матем. ф-т</p> <p>1.Міні-футбол 2.Волейбол 3.Козацькі розваги</p>	<p>1.М'ячі, грамоти. 2.М'ячі, грамоти</p> <p>1. М'ячі, грамоти. 2.М'ячі, грамоти. 3. Перекладина, стіл армреслінг, канат перетягування, м'ячі, гімнастичні палици, гімнастичні «скакалки», грамоти.</p>	<p>1.Теж саме, що і II (3), нагороджув. атрибутика. 2.Нагородж. атрибутика.</p> <p>1.Теж саме, що і II (3), нагороджув. атрибутика. 2.Нагородж. атрибутика. 3. Гімнастичні мати, пластмасові конуси, нагордж. атрибутика.</p>
III.	<p>Участь студентів в обласних змаганнях</p> <p>1.Л/атлетичний крос</p> <p>2.Л/атлетика</p> <p>3.Шахи</p> <p>4.Міні-футбол</p> <p>5.Баскетбол</p> <p>6.Волейбол</p> <p>7.Н/теніс</p>	<p>1.Номери.</p> <p>2.Номери.</p> <p>3.-----</p> <p>4.-----</p> <p>5.-----</p> <p>6.-----</p> <p>7.-----</p>	<p>1.Л/атлетичне взуття,орієнтовані затрати на відрядження.</p> <p>2. Теж саме, що і III (1),л/атлетичний одяг,орієнтовані затрати на відрядження.</p> <p>3.Орієнтовані затрати на відрядження.</p> <p>4.Спортивний одяг, спортивне взуття, орієнтовані затрати на відрядження.</p> <p>5. Спортивний одяг, спортивне взуття, орієнтовані затрати на відрядження.</p> <p>6. Спортивний одяг, спортивне взуття, орієнтовані затрати на відрядження.</p> <p>7.Орієнтовані затрати на відрядження.</p>

ІУ.	Участь студентів у першості міста 1.Л\атлетичний крос 2.Міні-футбол 3.Волейбол 4.Баскетбол 5.Н/теніс 6.Шахи	1.----- 2.----- 3.----- 4.----- 5.----- 6.-----	1.Теж саме,що і ІІІ (1) 2. Теж саме,що і ІІІ (4) 3. Теж саме,що і ІІІ (6) 4. Теж саме,що і ІІІ (5) 5. Теж саме,що і ІІІ (7) 6. Теж саме,що і ІІІ (3)
У.	Спартакіада гуртожитків (планується)	Проводить студком, профспілки студентів, кафедра фізичного виховання і валеології. 1.Шахи 2.Шашки 3.Н/теніс 4.Армреслінг 5.Міні-футбол	1.----- 2.----- 3.----- 4.----- 5.----- 1.Нагороджувальна атрибутика. 2. Нагороджувальна атрибутика. 3 -//-
УІ.	Спартакіада викладачів та співробітників університету(планується) 1.Шахи 2.Шашки 3.Н/теніс 4.Армреслінг 5.Міні-футбол 6.Рибна ловля 7.Веселі старти «Тато,мама,я-спортивна сім'я»	1.----- 2.----- 3.----- 4.----- 5.----- 6.----- 7.-----	1.Нагороджувална атрибутика. 2.-// 3.-// 4.-// 5.-// 6.-// 7.-//